

Notitie flora en fauna

Akkervogels, Zonneveld Veenweg

Eelerwoude werkt

met passie aan een mooi

en groen Nederland

Opdrachtgever:

Familie Haarhuis
Veenweg 23
9561 TL Ter Apel

Opdrachtnemer:

Eelerwoude
[Onze vestigingen](#)
088-1471100
info@eelerwoude.nl
www.eelerwoude.nl

Projectgegevens:

Projectnummer: 8526.14
Datum: 11-10-2019
Projectleider: M. Elshof
Opgesteld: N. Blok

© 2019 Eelerwoude

Onderzoek van Eelerwoude voldoet aan de eisen die het bevoegd gezag stelt. Eelerwoude is lid van het Netwerk Groene Bureaus. Het Netwerk werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte. Het Netwerk heeft een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbende een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd, conform de geldende wet- en regelgeving ten aanzien van flora en fauna. Desondanks zal nooit een 100% volledig beeld van de aanwezige flora en fauna gegeven kunnen worden. Natuur is dynamisch, situaties kunnen veranderen.

Dit rapport is enkelzijdig opgemaakt.

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	4
1.1	Leefgebied akkervogels	5
1.2	Mitigerende maatregelen.....	5
1.3	Ontwerp.....	6
1.4	Effecten plangebied.....	7
1.5	Literatuur.....	7

1 Inleiding

De initiatiefnemer is voornemens om op de voormalige agrarische percelen nabij Ter Apel, een zonnepark te realiseren (Figuur 1). Het plangebied betreft 38 ha grasland dat wordt begrensd door een bomenrij en een sloot. Voor de realisatie van deze ontwikkeling is reeds in 2018 een toetsing van de plannen aan natuurwetgeving en -beleid uitgevoerd. Het betreft de rapportage 'quicksan flora en fauna, zonnepark op landbouwgronden nabij Ter Apel, uitgevoerd door M. Hoofd, werkzaam bij Eelerwoude. Uit deze toetsing kwam naar voren dat het plangebied een functie heeft voor diverse soorten, waaronder enkele akkervogels:

“De aangetroffen vogels binnen en direct rondom het plangebied vallen onder de algemene broedvogels van akkers en weiden. De volgende soorten zijn in het plangebied waargenomen; scholekster, bonte vliegenvanger, witte kwikstaart, huiswaluw, fazant en wilde eend. Binnen het plangebied zijn geen nesten aangetroffen van algemeen voorkomende broedvogels (Eelerwoude, 2018)”.

Deze notitie gaat verder in op het provinciaal beleidskader, de effecten op het leefgebied van akkervogels, en de daarbij voorgestelde mitigerende maatregelen.

Figuur 1. Begrenzing plangebied liggend in agrarisch gebied, met rode omlijning (Google Maps, 2019).

1.1 Beleidskader leefgebied akkervogels

In artikel 2.48.2 van de Omgevingsverordening Provincie Groningen is opgenomen dat aangewezen gebieden met de status 'leefgebied akkervogels' conform het bestemmingsplan, getoetst moet worden aan het behoud van deze leefgebieden bij grootschalige ruimtelijke ontwikkelingen. Zo dienen mogelijke significante negatieve effecten op het leefgebied van akkervogels voorkomen, dan wel te worden gecompenseerd. Voor akkervogels hanteert de provincie daarbij de volgende vuistregels:

- er moet tenminste 10% van het project gebied, optimaal worden ingericht voor akkervogels.
- de financiering van de inrichting en het beheer moet juridisch worden geborgd voor 30 jaar (of voor de looptijd van het project).

Deze aandachtspunten dienen middels een omgevingsvergunning te worden geregeld.

Om aantasting en verstoring op aanwezige akkervogels te voorkomen, worden onderstaande maatregelen voorgesteld. De maatregelen hebben als subdoel het verbeteren van het leefgebied voor akkervogels. Met deze maatregelen zijn tevens de bovenstaande beleidsvoorwaarden geborgd.

1.2 Mitigerende maatregelen

In de onderstaande tabel zijn enkele voorbeelden van gebiedskenmerkende akkervogels opgenomen waar het zonnepark geschikt voor kan worden gemaakt. Hierbij is gekozen voor akkervogels waarvan uit actuele verspreidingsgegevens bleek, dat ze voorkomen in de directe omgeving van het plangebied.

Akkervogel	Inrichtingsmaatregel	Beheertype	Gerealiseerd biotooptype
Grauwe kiekendief	<ul style="list-style-type: none">- Inzaaien randen met kruidenrijk grasmengsel (Cruydhoeck G1)- Aanplant van Luzerne	Extensief maaibeheer toepassen. Maximaal 2x per jaar.	Nestplaatsen en foerageergebied
Kwartelkoning	<ul style="list-style-type: none">- Inzaaien randen met kruidenrijk grasmengsel (Cruydhoeck G1)- Aanplant van hagen met besdragende struiken langs de randen	Extensief maaibeheer toepassen. Maximaal 2x per jaar. Eerste 5 jaar niet snoeien. Daarna heggen 1-2 maal per jaar gefaseerd snoeien	Nestplaatsen, migratieroute, foerageergebied en schuilplaatsen
Gele kwikstaart	<ul style="list-style-type: none">- Inzaaien randen met kruidenrijk grasmengsel (Cruydhoeck G1)	Extensief maaibeheer toepassen. Maximaal 2x per jaar.	Foerageergebied en schuilplaatsen

Patrijs	<ul style="list-style-type: none"> - Inzaaien randen met kruidenrijk grasmengsel (Cruydhoeck G1). Meerjarige, ruige, grassen (randen >10m). - Aanplant van inheemse struiken en hagen met besdragende struiken langs de randen 	<p>Extensief maaibeheer toepassen. Maximaal 2x per jaar.</p> <p>Eerste 5 jaar niet snoeien. Daarna heggen 1-2 maal per jaar gefaseerd snoeien</p>	Nestplaatsen, migratieroute, foerageergebied en schuilplaatsen
Geelgors	<ul style="list-style-type: none"> - Inzaaien randen met kruidenrijk grasmengsel (Cruydhoeck G1) gemixt met granen - Aanplant van inheemse struiken en hagen langs de randen - Aanleggen van kleinschalige, lijnvormige greppels langs de randen 	<p>Extensief maaibeheer toepassen. Maximaal 2x per jaar. Tussen april t/m augustus niet maaien</p> <p>Eerste 5 jaar niet snoeien. Daarna heggen 1-2 maal per jaar gefaseerd snoeien</p>	Nestplaats, foerageergebied(zomer- en winterperiode) en schuilplaatsen

1.3 Ontwerp

Daarnaast wordt voorgesteld om de volgende inrichtingsmaatregelen te treffen met betrekking tot de opstelling van het zonnepark:

Zuid opstelling

Door te kiezen voor een Noord-Zuid opstelling van de panelen, zijn negatieve effecten op de bodemkwaliteit minder te verwachten aangezien er meer ruimte is voor lichtdoorlatendheid en infiltratie van regenwater. Tevens ontstaat met deze opstelling een relatief lage bedekkingsgraad van 50-66% van de bodem, waardoor het organisch stof gehalte naar verwachting zal toenemen (WUR, 2018). Hierdoor worden de condities voor vegetatieontwikkeling optimaler. Door een verbeterde bodemkwaliteit, vegetatieontwikkeling, en toename van insecten, zullen akkervogels het vlak van het zonnepark naar verwachting gaan gebruiken als leefgebied. Het aanbod van nesten voor akkervogels zal tevens toenemen door meer ruimte tussen de zonnepanelen (Tröltzsch & Neuling, 2013).

Hekwerk

De aanleg van een ondoordringbaar hekwerk biedt bescherming voor grotere predatoren aan broedende akkervogels. De andere kant van deze maatregel is een beperktere toegankelijkheid van het zonnepark, voor andere soortgroepen als kleine grondgebonden zoogdieren, amfibieën en reptielen (R. Klaassen et al, 2018).

1.4 Effecten plangebied

Het plangebied bestaat uit agrarische landbouwgrond, en heeft een beperkte functie als weinig aantrekkelijke broedlocatie voor akkervogels. Door het aanleggen van een zonnepark, en daarmee de omvorming betekend van de agrarische akker naar grasland, is een tijdelijk effect te verwachten gedurende de werkzaamheden. In de nieuwe situatie komt beplanting terug met inheemse hagen, struiken en kruidenrijk grasland langs de randen, waar de akkervogels van profiteren. Mits er gekozen wordt voor een Noord-Zuid opstelling, zal op termijn de bodemkwaliteit verbeteren en geschikt biotoop ontstaan voor akkervogels. Het plangebied zal na de ontwikkeling daarom verbeteren ten opzichte van de huidige situatie en een groter areaal aan leefgebied bieden voor akkervogels. Er is daarom geen sprake van verstoring waardoor negatieve significante effecten uitgesloten zijn.

1.5 Literatuur

Rapportages:

- Quickscan flora en fauna 2016, Koeman en Bijkerk
- Quickscan flora en fauna 2018, Eelerwoude
- F. van der Zee et al.(2019). *Zonneparken natuur en landbouw*. Wageningen Environmental Research. Wageningen 2019.
- L R. Klaassen., T. Schaub., H.J. Ottens., A. Schotman., J. Snethlage & G. Mol. *Literatuurstudie en formulering richtlijnen voor een ecologische inrichting van zonneparken in de provincies Groningen en Noord-Holland (2018)*.
- J.A. Keuskamp, D.W. Dijkman en R.J. Gommer(2018). *Zonneparken in agrarisch gebied: Effecten op bodemkwaliteit*. CLM publicatienummer 970. 2018.